

De adviesaanvraag van de gemeente.

Adviesraad Sociaal Domein Secretariaat

Verzenddatum 8 oktober 2015
Ons kenmerk U15.14303

Afdeling
**Economische &
Maatschappelijke Ontwikkeling**
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Sanne Koopmans
Telefoon
14 010
E-mail
info@lansingerland.nl
Fax
(010) 800 40 01

Onderwerp **Adviesaanvraag informeel PGB jeugd**

Geachte heer Steenkamp,

De Jeugdwet geeft het college de mogelijkheid om de jeugdige of zijn ouders een persoonsgebonden budget (PGB) te verstrekken. Dit is volgens de wet enkel mogelijk wanneer het college van oordeel is dat gemotiveerd is aangetoond dat een individuele voorziening die wordt geleverd door een gecontracteerde aanbieder, niet passend wordt geacht in de betreffende situatie.

Voorziening in natura, formeel en informeel PGB

Binnen de transformatie in het sociaal domein stimuleren we inwoners hun eigen kracht, sociaal netwerk en algemene voorzieningen te gebruiken. Wanneer de hulpvraag niet (geheel) op die manier kan worden opgelost, dan kan een individuele voorziening worden verstrekt. Een individuele voorziening kan bijvoorbeeld begeleiding, behandeling of logeerverblijf zijn. Dit kan geleverd worden in natura, maar indien het gecontracteerde aanbod geen passende en adequate oplossing biedt kan met een PGB hulp en ondersteuning worden ingezet.

We maken onderscheid in een formeel en informeel PGB. Een formeel PGB kan worden aangewend om een voorziening af te nemen van een professionele aanbieder waar de gemeente geen contract mee heeft. Hiervoor wordt een percentage gehanteerd van maximaal 100% van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura. Met een informeel PGB kan de ondersteuning en hulp van familie, mensen uit het sociaal netwerk, werkstudenten en ZZP'ers zonder specialistische opleiding worden ingezet. Voor het informeel PGB wordt overal in Nederland een lager tarief gehanteerd, met name omdat degene die hulp biedt geen opleiding of certificering nodig heeft.

Adviesverzoek: informeel PGB

1. Algemene vraag: de Jeugdwet is er op gericht om ouders en kinderen die hulp en ondersteuning nodig hebben voldoende ondersteuning te bieden om het kind gezond en veilig op te voeden en op te laten groeien. Zijn uw adviesraad signalen of ervaringen bekend of de mix van voorzieningen in natura, formeel en informeel PGB in Lansingerland goed in evenwicht is?

2. Specifieke vraag: op dit moment heeft Lansingerland nog geen tarief vastgesteld voor het informele PGB. Het voorstel in het advies is om het tarief voor een informeel PGB vast te stellen op 48,8% van het formele tarief. Het tarief is bevestigd door de Centrale Raad van Beroep en wordt gehanteerd door meerdere gemeenten in de regio Rotterdam Rijnmond. Kunt u gemotiveerd aangeven of u dit een redelijk tarief vindt voor een informeel PGB en bent u van mening dat ouders hiermee, naast de mogelijkheden van voorzieningen in natura of een formeel PGB, voldoende mogelijkheden hebben om adequate ondersteuning in te zetten hun hulpvraag?

Uiterlijk 29 oktober

Wij nemen uw advies en ideeën graag mee bij het uiteindelijke voorstel. Ik verzoek u om uw advies uiterlijk 29 oktober uit te brengen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Sanne Koopmans, via sanne.koopmans@lansingerland.nl of 14 010. Bij voorbaat dank voor uw advies.

Met een vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders van Lansingerland

Sandra Hammer
hoofd afdeling Economische & Maatschappelijke Ontwikkeling

Bijlage: B&W-advies over het informele tarief PGB jeugd, BW1500556

B en W advies

Voorstel van
Sanne Koopmans

Afdeling
EMO

Mede accordering
N.v.t.

Geheim
Nee

Preventief toezicht van toepassing
Nee

Portefeuillehouder
Jeroen Heuvelink

Registratienummer
BW1500556

B&W Datum
20 oktober 2015

n.a.v. ingekomen stuk nr.
N.v.t.

Onderwerp:

Vaststelling informeel tarief persoonsgebonden budget Jeugd

Vervolgactiviteiten:

Naar Commissie: Nee

Naar Gemeenteraad: Nee

Naar Ondernemingsraad: Nee

Voorstel:

Besloten is:

1. Het informele tarief voor een persoonsgebonden budget op grond van de Jeugdwet vast te stellen op maximaal 48,4% van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura.
2. Het vastgestelde tarief op te nemen in de eerst volgende herziening van de beleidsregels Sociaal Domein.

Samenvatting

De Jeugdwet geeft het college de mogelijkheid de jeugdige of zijn ouders een persoonsgebonden budget (hierna: PGB) te verstrekken. Dit PGB stelt hen in staat de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken. Dit is echter alleen mogelijk als de jeugdige of zijn ouders gemotiveerd kunnen aantonen dat de individuele voorziening die wordt geleverd door een gecontracteerde aanbieder, niet passend wordt geacht. Zij moeten dus kunnen aantonen dat een voorziening in natura niet de juiste oplossing is. Een voorziening in natura is ondersteuning die rechtstreeks door een aanbieder wordt geleverd, voorheen ook wel ZIN (zorg in natura) genoemd.

Binnen het PGB kan er een onderscheid worden gemaakt in een formele en informele besteding. De jeugdige of zijn ouders kunnen er voor kiezen de voorziening af te nemen van een aanbieder waarmee de gemeente geen contract heeft afgesloten, of van een derde zogenoemde 'niet-professional'. Bij deze laatste categorie moet men denken aan een ZZP'er zonder specialistische opleiding, werkstudenten of mensen uit het sociale netwerk van de jeugdige of zijn ouders. Echter moet deze jeugdhulp wel van goede kwaliteit zijn. Het onderscheid in formeel en informeel brengt ook een ander tarief met zich mee. Het formele PGB tarief, waarbij de jeugdhulp dus wordt afgenomen van een professional, mag niet hoger zijn dan de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college ingekochte individuele voorziening in natura. Omdat jeugdhulp uitgevoerd door een niet professional minder kosten met zich mee brengt wordt

hier een lager tarief gehanteerd. Dit tarief wordt in dit collegebesluit vastgesteld en op een later moment aangepast in de beleidsregels Sociaal Domein.

Beoogd maatschappelijk effect

De ontwikkeling van een jeugdige naar zijn volwassenheid bevorderen door de mogelijkheid om de best passende hulp in te zetten waar dit nodig wordt geacht.

Argumenten

1.1 Het informele PGB tarief moet lager liggen dan een formeel PGB tarief of het tarief van de ingekochte voorziening in natura.

Omdat de jeugdhulp bij een informeel PGB wordt uitgevoerd door niet-professionals valt er een aantal kostenposten weg. Zo heeft een niet-professional zonder specialistische vakopleiding geen kosten voor huisvesting, overhead, risico-opslag, materieel en overige lasten.

1.2 Het tarief biedt mogelijkheden voor het afnemen van jeugdhulp.

Om de jeugdige passende jeugdhulp aan te kunnen bieden, moet het informele tarief realistisch zijn. Dit betekent dat het mogelijk moet zijn om met het informele tarief vergelijkbare jeugdhulp af te nemen als dat met het formele tarief of een voorziening in natura mogelijk is. Door met een gemaximeerd percentage te werken, staat het bedrag in verhouding met de kostprijs voor een voorziening in natura. Op deze manier kan afhankelijk van het type jeugdhulp een passend budget ingezet worden. Wanneer men zou werken met een vast uur- of dagtarief kan het betekenen dat dit bedrag voor sommige voorzieningen te laag is. Een percentage biedt relatief meer mogelijkheden om passende jeugdhulp af te nemen.

1.3 Het tarief is bevestigd door de Centrale Raad van Beroep.

De Centrale Raad voor Beroep bevestigt in haar uitspraak van 25 juli 2012 (ECLI:NL:CRVB:2012:BX5446) dat het tarief voor PGB uitgevoerd door niet-professionals de volgende onderdelen moet bevatten: het uurloon, vakantietoelage en de tegenwaarde van de verlofuren. Dit komt neer op een percentage van 48,4%.

1.4 Gemeenten in de regio Rotterdam Rijnmond hanteren ook dit percentage.

Gemeenten zoals Rotterdam, Capelle a/d IJssel en Barendrecht hanteren ook het maximum percentage van 48,4%.

1.5 Bij de uitvoering levert dit tarief geen problemen op.

Om de situatie waarin nog geen besluit genomen was pragmatisch op te lossen, wordt er momenteel gewerkt met het informele tarief van maximaal 48,4%. De jeugdconsulenten geven aan dat dit percentage werkbaar is en voldoende mogelijkheden biedt om passende en kwalitatieve informele jeugdhulp in te zetten.

Kanttekeningen

1.1. Binnen het sociaal domein wordt bij de Wmo een ander tarief gehanteerd voor een informeel PGB.

In de beleidsregels van de Wmo is een vast tarief opgenomen per uur, dagdeel en etmaal. Hierbij wordt tevens een onderscheid gemaakt in type ondersteuning (begeleiding of hulpmiddel). Mogelijk kan het verschil tussen jeugd en Wmo een probleem opleveren bij de uitvoering, echter wegen de bovenstaande (inhoudelijke) argumenten zwaarder waardoor voor een andere berekeningsmethodiek wordt gekozen. Bovendien komt het percentage 48,4% in de praktijk vaak op hetzelfde neer als het uurtarief dat binnen de Wmo wordt gehanteerd. Een percentage staat meer in verhouding tot de voorziening in natura, waardoor een passend budget kan worden toegekend en men meer recht doet aan het soort zorg.

1.2. Er is nog geen uitsluiting gegeven door Staatssecretaris van Rijn over de hoogte van een informeel tarief voor PGB.

Op het moment van schrijven vindt er een evaluatie plaats naar de werking met een vast informeel tarief voor PGB (zoals momenteel voor de Wmo ook geldt). Deze evaluatie en definitieve uitkomst is reeds een aantal keer uitgesteld en wordt nu in januari 2016 verwacht. Totdat hier duidelijkheid over is kiezen wij ervoor een informeel PGB tarief vast te stellen op inhoudelijke gronden en op deze manier de uitvoering, de consulenten van de afdeling Publiekszaken, handvatten te geven bij de afgifte van een PGB.

(Extern) draagvlak

Dit voorstel is afgestemd met de teamleider Maatschappelijke Ontwikkeling en Jeugd Publiekszaken, de jeugdconsulent, de toetsers jeugd en de medewerker bezwaar en beroep van de afdeling Publiekszaken.

Aanpak/ uitvoering

- Na besluitvorming door het college gaat de afdeling Publiekszaken werken conform dit voorstel.
- In het laatste kwartaal van 2015 wijzigen we de beleidsregels Sociaal Domein. Hierbij wordt de vaststelling van dit maximumtarief meegenomen.

Communicatie/burgerparticipatie

De Adviesraad Sociaal Domein is gevraagd haar zienswijze over dit voorstel uit te spreken.

Evaluatie en verantwoording

N.v.t.

Juridische aspecten

- Artikel 8.1.1 t/m 8.1.8 van de Jeugdwet inzake het persoonsgebonden budget
- Artikel 5:6 van de Verordening Sociaal Domein inzake regels voor het persoonsgebonden budget

Kosten, baten, dekking en preventief toezicht

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Bijlage (voor besluitvorming B&W):

Geen

Het advies van de ASD.

Gevraagd advies

De Jeugdwet is er op gericht om ouders en kinderen die hulp en ondersteuning nodig hebben voldoende ondersteuning te bieden om het kind gezond en veilig op te voeden en op te laten groeien. De Jeugdwet geeft uw college de mogelijkheid om de jeugdige of zijn ouders een persoonsgebonden budget (PGB) te verstrekken. Hierbij onderscheidt men een formeel en informeel PGB. Een formeel PGB kan worden aangewend om een voorziening af te nemen van een professionele aanbieder. Voor het informeel PGB wordt een lager tarief gehanteerd, met name omdat degene die hulp biedt geen opleiding of certificering nodig heeft.

In het laatste kwartaal van 2015 wijzigt de gemeente Lansingerland de beleidsregels Sociaal Domein. Hierbij wordt de vaststelling van het informeel tarief persoonsgebonden budget jeugd (PGB) meegenomen. Uw college heeft de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) gevraagd advies uit te brengen over het informeel PGB en heeft daarbij twee concrete vragen gesteld:

1. Algemene vraag: Zijn bij de adviesraad signalen of ervaringen bekend of de mix van voorzieningen in natura, formeel en informeel PGB in Lansingerland goed in evenwicht is?
2. Specifieke vraag: Het voorstel is om het tarief voor een informeel PGB vast te stellen op 48,8% van het formele tarief. Kunt u gemotiveerd aangeven of u dit een redelijk tarief vindt voor een informeel PGB en bent u van mening dat ouders hiermee, naast de mogelijkheden van voorzieningen in natura of een formeel PGB, voldoende mogelijkheden hebben om adequate ondersteuning in te zetten hun hulpvraag?

De ASD zal haar advies als zodanig opbouwen. Voorafgaand aan het advies wil de ASD de volgende kanttekeningen plaatsen:

- Het terrein van jeugd en passend onderwijs (JPO) is zowel voor de gemeente als voor de ASD nieuw beleidsterrein. Per 1 januari 2015 is dit onderdeel van het sociale domein gedecentraliseerd en onder de verantwoordelijkheid van de gemeente gekomen. De ASD, met name de werkgroep JPO, is het afgelopen jaar in eerste instantie bezig geweest met het opbouwen van een netwerk met diverse maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met jeugd. Hiervoor is met verschillende (jeugd)instanties contact gelegd.
- De 'individuele' burger is moeilijk 'en masse' te bereiken en zeker niet met dergelijke expliciete vragen. Er zijn uiteraard contacten via thema avonden, maar de onderwerpen zijn dan breder van aard. De ASD heeft ook geen enquête gehouden om haar achterban te raadplegen.
- Bij het opstellen van het advies heeft de ASD geconstateerd dat in de gemeente Rotterdam een hoger informeel tarief (53,8%) wordt gehanteerd voor PGB Jeugd dan zoals vermeld in het college voorstel.

Algemeen

Sinds 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor vrijwel alle zorg, hulp en begeleiding voor kinderen en jongeren tot 18 jaar. Dat is geregeld in de Jeugdwet. De Jeugdwet is er op gericht om ouders en kinderen die hulp en ondersteuning nodig hebben voldoende ondersteuning te bieden om het kind gezond en veilig op te voeden en op te laten groeien. Veel van die hulp wordt georganiseerd in de vorm van algemene voorzieningen. Dat zijn voorzieningen waar iedereen die deze nodig heeft gebruik van kan maken. Bijvoorbeeld opvoedingsadviezen vanuit een Centrum voor Jeugd en Gezin.

De wetgever acht een aantal kwaliteitseisen zelfs zo fundamenteel dat deze in de Jeugdwet uniform zijn vastgelegd. In de wet is onder meer opgenomen dat het persoonsgebonden budget (PGB) vanaf 2015 beschikbaar blijft voor cliënten. De Jeugdwet bevat ook een aantal wettelijke kaders met betrekking tot het PGB. Kern hiervan is dat als een cliënt (dan wel zijn ouders in geval van een jeugdige) dit wenst, het college een PGB verstrekt die hem in staat stelt ondersteuning die tot de individuele voorziening (Jeugdwet) behoort van derden te betrekken. Daarnaast zijn er maatwerkvoorzieningen. Dat is hulp op individuele basis waar de gemeente toestemming voor moet geven. Per 2015 is het binnen de Jeugdwet en de Wmo mogelijk om voor vrijwel alle individuele (maatwerkvoorzieningen) een PGB te ontvangen. En dus ook voor maatschappelijke opvang, (dag)behandeling en specialistische ambulante jeugdhulp.

Met een PGB kunnen mensen die in aanmerking komen voor zorg of ondersteuning zelf de benodigde hulp inkopen. Het is bedoeld als alternatief voor een individuele (maatwerk) voorziening in natura, een ondersteuning die rechtstreeks door een zorginstelling wordt geleverd.

In uw adviesverzoek vraagt u of bij de ASD signalen of ervaringen bekend zijn of de mix van voorzieningen in natura, formeel en informeel PGB in Lansingerland goed in evenwicht is. Daarnaast stelt u dat op dit moment Lansingerland nog geen tarief heeft vastgesteld voor het informeel PGB. Uw voorstel is om het tarief voor een informeel PGB vast te stellen op 48,8% van het formele tarief. U geeft daarbij aan dat het tarief is bevestigd door de Centrale Raad van Beroep en wordt gehanteerd door meerdere gemeenten in de regio Rotterdam Rijnmond.

Om een metafoer te gebruiken: Met een PGB is het mogelijk de zorg te laten draaien om het leven, in plaats van het leven om de zorg.

Advies over de vaststelling van het informeel tarief PGB jeugd

Ad 1 signalen en ervaringen

Het verwoorden van een compleet beeld wat er leeft binnen de gemeente Lansingerland over de mix van voorzieningen, is niet eenvoudig. De een vindt het goed en de ander niet. Vaak zijn het gevoelens die niet zomaar te objectiveren zijn. De ASD adviseert om aanvullend onderzoek, kwantitatief via een enquête, of kwalitatief door interviews te houden onder de cliënten. Op basis van een beperkt aantal gesprekken is het beeld ontstaan dat na de vaststelling van het budget de uitbetaling veelal lang op zich laat wachten. De ASD adviseert echter om deze signalen serieus te nemen.

Ad 2 hoogte informeel tarief PGB jeugd

Over de hoogte van het informeel tarief PGB jeugd zijn de meningen verdeeld. De Centrale Raad van Beroep hanteert een lager percentage dan wordt aanbevolen door de belangenorganisatie voor budgethouders, Per Saldo. Ook de gemeente Rotterdam hanteert, zoals eerder opgemerkt, naast gedifferentieerde tarieven een hoger percentage dan de Centrale Raad van Beroep.

De ASD is het eens met uw college, dat het informeel tarief PGB jeugd lager moet zijn dan het formele tarief. De jeugdhulp bij een informeel PGB wordt uitgevoerd door niet-professionals. Hiermee valt er een aantal kostenposten weg (geen kosten voor huisvesting, overhead, risico-opslag, materieel en overige lasten). Met een hoog informeel tarief is het gevaar aanwezig dat alleen ouders of verwanten de zorg verlenen en juist niet de professionals.

De ASD onderschrijft de argumenten van uw college dat een percentage van het formele tarief meer mogelijkheden biedt om passende jeugdhulp af te nemen, dan een vast tarief dat door veel andere gemeenten wordt gehanteerd. Hiermee is differentiatie van de noodzakelijke jeugdhulp mogelijk.

Ons is gebleken dat er geen eenduidig beleid is tussen de diverse gemeenten. Er zijn aanzienlijke verschillen geconstateerd in de tarieven. Naar aanleiding van deze verschillen en de lopende discussies over de hoogte van het informeel tarief, adviseert de ASD de gemeente om de hoogte van het voorgestelde percentage (48,8%) te heroverwegen.

De reactie van de gemeente op het advies.

ASD Lansingerland
Postbus 295
2650 AG BERKEL EN RODENRIJS

Afdeling
**Economische &
Maatschappelijke Ontwikkeling**
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Sanne Koopmans
Telefoon
14 010
E-mail
Sanne.koopmans@lansingerland.nl
Fax
(010) 800 40 01

Verzenddatum 1 december 2015
Ons kenmerk U15.16323
Uw brief van 1 november 2015
Uw kenmerk 2015-07

Onderwerp **Reactie op advies over
het informele PGB**

Geachte heer Steenkamp,

Wij hebben de Adviesraad Sociaal Domein gevraagd om te adviseren over het vraagstuk omtrent het informele tarief PGB voor jeugd. U heeft dit advies op 1 november 2015 namens de ASD uitgebracht. Allereerst willen wij u danken voor het uitgebrachte advies. Hierbij vindt u onze reactie op uw advies.

Signalen en ervaringen

Wij danken u voor de gesprekken die gevoerd zijn met betrekking tot het persoonsgebonden budget. Wij horen de signalen over de te late uitbetaling van de budgetten. De uitbetaling geschiedt door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en is een landelijk voorkomend probleem. We volgen de ontwikkeling en sturen waar mogelijk.

Informeel tarief PGB

Wij waarderen het te lezen dat u het eens bent met het college ten aanzien van de hoogte van het tarief en de mogelijkheid tot differentiatie door het hanteren van een percentage. We hebben het percentage van 48,4% heroverwogen. U constateert dat er in de regio een bandbreedte bestaat van 48,4% - 55% waarbij wij aan de onderkant van deze bandbreedte zitten. In ons nieuwe voorstel tot het vaststellen van het informele tarief stellen wij voor een gemiddelde van deze bandbreedte te hanteren, namelijk 51,7%.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

drs. ing. Ad Eijkenaar
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester